

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 7. oktobra 2024.godine
Br. ref.: RK 2549/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI131/24

podnosilac

„IC Consulente“ D.O.O.

Ocena ustavnosti rešenja K.DH.SH.II.br.1001/2023 Privrednog suda Republike
Kosovo, Drugostepene komore od 17. novembra 2023. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

- Zahtev je predao „IC Consulente“ D.O.O., sa sedištem u Prištini (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), kojeg zastupa Bajram Morina, advokat iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost rešenja [K.DH.SH.II.br.1001/2023] od 17. novembra 2023. godine Privrednog suda Republike Kosovo, Drugostepene komore (u daljem tekstu: Privredni sud – drugi stepen), u vezi sa rešenjem [KPPP.br.1273/2022] od 26. maja 2023. godine Privrednog suda Republike Kosovo, Prvostepena komora (u daljem tekstu: Privredni sud – prvi stepen).
3. Podnosilac zahteva je osporeno rešenje primio 7. februara 2024. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti rešenja [K.DH.SH.II.br.1001/2023] od 17. novembra 2023. godine Privrednog suda – drugi stepen kojom su, prema navodima podnosioca zahteva, povredena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), a u vezi sa članom 6 (1) (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i člana 47. (Individualni zahtevi) Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenjem zahteva i odgovora) Poslovnika o radu br. 01/2023 Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 4. juna 2024. godine podnosilac zahteva je poštom podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 10. juna 2024. godine, predsednica Suda je odlukom [br. GJR. KI131/24] imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i odlukom [br. KSH.KI131/24] imenovala je Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Jeton Bytyqi (članovi).
8. Dana 4. jula 2024. godine Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i kopija zahteva je poslata Privrednom sudu-Prvom stepenu i Drugom stepenu. Istog dana, Sud je takođe tražio od Privrednog suda- Prvog stepena i Drugog stepena da obaveste Sud o datumu kada je podnosilac zahteva primio osporeni akt.
9. Dana 31. jula 2024. godine, Privredni sud- Drugi stepen je dostavio Sudu povratnicu u kojoj je navedeno da je podnosilac zahteva primio osporeni akt 7. februara 2024. godine.
10. Dana 4. septembra 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je izneo preporuku Sudu o neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Iz spisa predmeta proizilazi da je privatni izvršitelj F.H., postupajući po predlogu podnosioca zahteva (poverioca), odredio nalog [P.br.449/21] od 02.06.2021. godine kojim je dozvoljeno izvršenje na osnovu verodostojnog dokumenta [br. 0120.13iC] od 18.11.2020. godine i računa [br.0120.14iC] takođe od 18.11.2020. godine; tim povodom je naložio dužniku, Vladi Republike Kosovo- Ministarstvo za ekonomiju i životnu sredinu

(u daljem tekstu: Dužnik), da isplati u celosti dug podnosiocu zahteva u ukupnom iznosu od 11.100,00 evra, sa zakonskom kamatom od 8% godišnje od dana kašnjenja dužnika do konačne isplate, kao i svih troškova izvršnog postupka, uz zadržavanje novčanih sredstava za isplatu duga na bankovni žiro-račun privatnog izvršitelja, upis, oduzimanje i prodaju celokupnog iznosa imovine dužnika; odnosno 10 pokretnih i nepokretnih stvari do konačne isplate glavnog duga.

12. Dužnik je u žalbi koju je podneo Privrednom sudu-prvostepenom osporio izvršni nalog, ističući da nisu ispunjeni zakonski uslovi za donošenje naloga o izvršenju, jer ovi računi nisu prihvaćeni i potpisani od strane dužnika u izvršenju, pa shodno tome i navedeni računi, kao u predlogu izvršenja, nemaju obeležja izvršnosti. On je dalje dodao da je izvršitelj, postupajući suprotno zakonskim odredbama, izdao nalog za izvršenje ne vodeći računa o zaštiti dostojanstva dužnika, pokušavajući da nezakonito stekne korist u cilju neosnovanog bogaćenja i predložio je sudu da odobri prigovor dužnika i poništiti nalog za izvršenje koji je izdao privatni izvršitelj F.H.
13. Podnosilac zahteva je u odgovoru na prigovor dostavljen Privrednom sudu-Prvom stepenu, osporio prigovor dužnika kao neosnovan navodeći da je nalog za izvršenje donet na osnovu verodostojnog dokumenta - računa navedenih u predlogu, ispunjujući sve zakonske uslove i da su u ovim računima naznačeni poverilac i dužnik, kao i podaci koji se odnose na predmet, vrstu, visinu i vreme ispunjenja novčane obaveze. U vezi sa navodima dužnika da računi nisu potpisani ili zapečaćeni, on je naglasio da oni nisu održivi jer takva obaveza nije bila predviđena. Poverilac zahteva je istakao da je dužnik primio račun po uručenju preporučenom pošiljkom 01.06.2016.godine, preko svog Odeljenja za administraciju, kao nadležnog organa za prijem dokumenata. Podnosilac zahteva je predložio Privrednom sudu- Prvom stepenu da se prigovor u celosti odbije kao neosnovan, a da se nalog za izvršenje potvrdi kao osnovan, i da se dužnik obaveže da odmah izvrši nalog da podnosiocu zahteva nadoknadi sve troškove izvršnog postupka.
14. Dana 26. maja 2023. godine Privredni sud- Prvi stepen je rešenjem [KPPP.br.1273/22] odlučio: **PRIHVATA SE** kao osnovan prigovor dužnika, **PONIŠTAVA SE** izvršni nalog [P.br. 449/21] od 02.06.2021. godine privatnog izvršitelja F.H. i **ZAVRŠAVA SE** u celosti izvršenje u ovoj izvršnoj stvari. Privredni sud- Prvi stepen je istakao da računi [br.0120.13iC] i [br.0120.14iC] od 18.11.2020. godine, na osnovu kojih je odobren nalog za izvršenje, ne ispunjavaju uslove iz člana 29. (Podobnost izvršivog dokumenta) i 37. (Izvršenje na osnovu verodostojne isprave) Zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku (u daljem tekstu: ZIP), jer se ne može utvrditi da je dužnik primio ove dokumente, jer nisu protokolirani u kancelariji dužnika za prijem dokumenata, nemaju prijemni pečat-pečat protokola i dužnik ih nije potpisao, što rezultira da nisu podobni za izvršenje. Privredni sud- Prvi stepen je takođe istakao da je ocenio navod podnosioca zahteva da su računi redovno poslani dužniku poštanskom pošiljkom, međutim isti je ocenio kao neosnovan zbog činjenice da u povratnici pošiljke od 05.12.2020. godine nije precizirana vrsta pošiljke za primaoca- dužnika, i u tom slučaju se ni na koji način ne može dokazati da je dužnik ovom pošiljkom primio gore navedene račune.
15. Podnosilac zahteva je podneo žalbu zbog povrede proceduralnih odredaba, netačnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešnog sprovođenja materijalnog prava uz predlog da se rešenje na koje se žali poništi i preinači u korist podnosioca zahteva tako da se u celosti odbije prigovor dužnika i potvrditi izvršni nalog [P.br.449/21] od 02.06.2021. godine.
16. Dana 17. novembra 2023. godine, Privredni sud – Drugi stepen je rešenjem [K.DH.SH.II.nr.1001/2023] odlučio: **ODBIJA SE** kao neosnovana žalba podnosioca zahteva a **POTVRĐUJE SE** rešenje [KPPP.br. 1273/ 22] Privrednog suda- Prvi stepen od 26. maja 2023. godine. Privredni sud- Drugi stepen je ocenio da je prvostepeni sud u

konkretnoj pravnoj stvari u potpunosti i pravično utvrdio činjenično stanje, kada je prihvatio prigovor, uz obrazloženjem da je rešenje o izvršni nalog na osnovu računa koji ne predstavljaju verodostojne dokumente, jer isti nisu uredno primljeni, odnosno nisu bili zapečaćeni od strane dužnika ili od nadležnog organa dužnika.

Navodi podnosioca zahteva

17. Podnosilac zahteva navodi da je povređen član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6 (1) (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
18. Podnosilac zahteva da su odluke koje je doneo Privredni sud na dva nivoa posledica nedostatka pravičnog i nepristrasnog suđenja. U tom kontekstu, podnosilac zahteva tvrdi: „*Podnosiocu ovog zahteva -poveriocu je njegova tužba od 17.06.2023. godine odbijena bez pravnog osnova, kao posledica nevladavine prava u odnosu na podnosioca ovog zahteva, na osnovu činjenice da su niži sudovi su favorizovali dužnika kao javni državni organ.*”
19. Podnosilac zahteva navodi da nalazi dve instance Privrednog suda da je nalog za izvršenje izdat uz povredu člana 38. ZIP-a nisu održivi jer: (i) je izvršni nalog izdat na osnovu računa koji su verodostojni dokumenti u skladu sa članovi 29. i 37. ZIP-a; (ii) nalog za izvršenje sadrži sve podatke propisane članom 38. ZIP-a i to je potvrđeno „100%“ čitanjem predloga za izvršenje od 02.06.2021. godine.
20. U ovom kontekstu, podnosilac zahteva dodaje: „*Nijednom odredbom ZIP-a nije predviđena obaveza da račun poverioca sadrži potpis i pečat dužnika, što su oba suda nižeg stepena istakla u obrazloženju osporenih rešenja od strane poverioca, već samo elemente-podatke predviđene odredbama člana 29. stava 3 ZIP.*“
21. Podnosilac zahteva tvrdi da je dužnik račune primio iz pošte preko svoje arhive, kao nadležnog organa za prijem dopisa, tako da nije bilo potrebe da se direktno potpisuje na računima podnosioca zahteva. U ovom sporu podnosilac zahteva navodi: „*Dužnik je od Pošte primio račune poverioca preko njegovog Odeljenja – Arhiva, kao nadležnog organa za prijem ulaznih spisa- akata, pa nije bilo potrebe da se potpis stavlja direktno na račune poverioca. Važno je napomenuti da dužnik nije imao primedbe na gore navedene račune poverioca poslatim putem direktne pošiljke, odnosno nije uopšte reklamirao gore navedene račune poverioca, okolnosti koje su gore navedene račune poverioca učinile punosnažnim i obaveznim za izvršenje.*“
22. Na kraju, podnosilac zahteva od Suda tražio: (i) da se zahtev podnosioca zahteva odobri kao prihvatljiv; (ii) da se odluke Privrednog suda na svim nivoima ponište i preinače u korist podnosioca zahteva tako da Sud stavi van snage osporene odluke Privrednog suda na oba nivoa; (iii) da u potpunosti odbije prigovor dužnika; (iv) da potvrdi nalog za izvršenje privatnog izvršitelja F.H.; (v) ili da se predmet vrati Privrednom sudu na ponovno odlučivanje u vezi sa zahtevom podnosioca zahteva.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakome se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.”

Član 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava]

„Osnovna prava i slobode zagwarantovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava.”

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6. (Pravo na pravično suđenje)

1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.“

[...]”

ZAKON BR. 04/L-139 O IZVRŠNOM POSTUPKU

Član 29. Verodostojna dokumenta

1. Izvršenje radi ostvarivanja novčanog potraživanja određuje se i na osnovu verodostojnog dokumenta. Verodostojna dokumenta prema ovom zakonu su:

1.1. menice i čekovi sa potestom i povratnim računom, ukoliko su potrebni za osnivanje potražnje.

1.2. overeni izvodi iz poslovnih knjiga za ispalte komunalnih usluga i snabdevanja vodom, električnom energijom i iznošenje smeća;

1.3. računi;

1.4. dokumenta koja prema posebnim zakonskim odredbama imaju težinu javnih dokumenata;

2. Obračunavanje kamate smatra se delom verodostojne isprave.

3. Verodostojna isprava je podobna za izvršenje ukoliko su na njoj naznačeni poverilac i dužnik izvršenja, kao i predmet, vrsta, iznos i vreme ispunjenja novčane obaveze.

Član 37. Izvršenje na osnovu verodostojne izjave

„Kada se predlog o izvršenju podnosi na osnovu verodostojne isprave, dovoljno je da se predlogu prilaže takva isprava u originalu ili njena kopija overena shodno zakonu“

Član 38. Predlog za izvršenje

„1. Predlog za izvršenje treba da sadrži zahtev za izvršenje, u kojem se prikazuje izvršni dokument u originalu ili overena kopija, ili verodostojna isprava na osnovu koje se traži izvršenje, tražilac izvršenja i dužnik, adresa stanovanja – boravišta ili poslovnog sedišta poverioca i dužnika, potraživanje koje se traži da se realizuje, kao i sredstvo kojim treba da se obavlja izvršenje, predmet izvršenja ukoliko je poznat, kao i drugi podaci koji su potrebni za sprovođenje izvršenja.

2. U slučaju da predlog o izvršenju iz stava 1. ovog člana ne sadrži tražene podatke i lični identifikacioni broj ili broj registracije biznisa dužnika, izvršni organ će postupati prema odredbama člana 102. Zakona o parničnom postupku.

3. Ako je uz predlog za izvršenje podnet i zahtev za utvrđivanju dužnikove movine, o rezultatu takve konstatacije izvršni organ će obavestiti izvršnog poverioca, ostavljajući mu rok za regulisanje podnetog predloga, odnosno da isti menja ili dopuni. Izmenjeni predlog dostavlja se u roku od deset dana nakon što izvršni organ bude dostavio poveriocu deklaraciju imovine dužnika. Međutim, ukoliko izvršni poverilac traži aneks deklaracije, kako je propisano članom 45 stav 9. ovog zakona, u okviru 13 dozvoljenog vremenskog roka, vreme odobreno za izvršenje izmenjenog predloga za izvršenje računa se od datuma kada se prilog uručen dužniku dostavlja se poveriocu.“

Član 39. Izvršenje prema dužniku sa solidarnom odgovornošću

„1. Ako su na osnovu izvršne isprave dva ili više dužnika solidarno odgovorna, izvršni organ u odnosu na njih donosi samo jedno rešenje o izvršenju, kojim se vrši pleniđba računa dužnika u iznosima određenim rešenjem ili nalogom o izvršenju.

2. Predlagač može u predlogu za izvršenje odrediti redosled dužnika prema kome će se obaviti oduzimanje stvari od dužnika, a ukoliko on to nije učinio, oduzimanje stvari će se vršiti po onom redosledu po kome su spomenuti dužnici u predlogu o izvršenju.

3. Ako u slučaju iz stava 2. ovog člana nema dovoljno sredstava na tekući račun dužnika za namirenje obaveze, izvršni organ će primeniti izvršnu odluku prema imovini drugog solkidarnog dužnika. Ako je potrebno zbog jurisdikcije da se slučaj prosleđuje drugom izvršnom organu, izvršni organ će to brzo uraditi uz jedan izveštaj o nivou završenog izvršenja do tog momenta.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

23. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti propisane Ustavom i dalje definisane Zakonom i Poslovníkom u radu.

24. Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnijele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

25. Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti, kako je dalje definisano Zakonom, S tim u vezi, Sud se poziva ja članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47.

(Individualni zahtevi)

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“

Član 48.

(Tačnost podneska)

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49.

(Rokovi)

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. ...“

26. U oceni ispunjenosti kriterijuma prihvatljivosti, kao što je gore navedeno, Sud primećuje da je podnosilac zahteva specifikovao da osporava akt javnog organa, odnosno rešenje Privrednog suda – Drugi stepen, [K.DH.SH.II.br.1001/2023], od 17. novembra 2023. godine, nakon iskorišćavanja svih pravnih sredstava koja su propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe pojasnio i prava u slobode za koje on navodi sa su povređena, u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona i predao je zahtev u skladu sa rokom propisanim članom 49. Zakona.

27. Pored toka, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti propisane pravilom 34 (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika o radu. Pravilo 34 (2) Poslovnika o radu pripisuje kriterijume na osnovu kojih Sud može da razmatra zahtev, uključujući kriterijum nije očigledno neosnovan. Pravilo 34 (2) propisuje da:

„Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovana kada podnositelj/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la potkrepio/la svoju tvrdnju.“

28. Sud podseća da gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse ESLJP-a kao i Suda, omogućava poslednje pomenutom da proglasi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji imaju veze sa meritumom slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti

zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ukoliko isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano stavom (2), pravila 34. Poslovnika o radu (vidi slučaj Suda [KI04/21](#), podnositeljka zahteva *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26; vidi takođe slučaj [KI175/20](#), podnosilac zahteva *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).

29. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na neki konkretan navod koji zahtev može da sadrži. U tom smislu, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o „očigledno neosnovanim navodima“. Ovi poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi koje karakteriše „jasno iii očigledno odsustvo povrede“; (iii) „nepotkrepljeni iii neobrazloženi navodi“, i na kraju (iv) „haotični ili nategnuti navodi“ (vidi slučaj [KI04/21](#), gore citiran, stav 27, kao i slučaj [KI175/20](#), gore citiran, stav 38).
30. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno ocene da li je zahtev očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na srž slučaja koji sadrži ovaj zahtev i dotične navode podnosioca zahteva, u čijoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojim je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, on obavezan da tumači osnovna prava i slobode zagantovana Ustavom (pogledaj slučaj [KI04/21](#), koji je gore citiran, stav 28).
31. Sud primećuje da se suština ovog slučaja odnosi na predlog podnosioca zahteva za privatnog izvršitelja F.H., koji je odredio nalog [P.br.449/21] od 02.06.2021. godine, kojim se dozvoljava izvršenje na osnovu verodostojnog dokumenta računa od 18.11.2020. godine, i tim povodom je naložio dužniku, Vladi Republike Kosovo, da u celosti isplati dug podnosiocu zahteva u ukupnom iznosu od 11.100,00 evra. Dužnik je u prigovoru podnetom Privrednom sudu-Prvom stepenu, osporio izvršni nalog, ističući da nisu ispunjeni zakonski uslovi za donošenje izvršenog naloga, jer te račune nije prihvatio i potpisao dužnik izvršenja, te stoga računi navedeni u predlogu za izvršenje nemaju obeležja izvršnosti. Podnosilac zahteva je u odgovoru na prigovor, koji je podnet Privrednom sudu – Prvi stepen, osporio prigovor dužnika kao neosnovan, izjavljujući da je izvršni nalog izdat na osnovu verodostojnog dokumenta – računa koji su navedeni u predlogu, ispunjavajući sve zakonske kriterijume i da su u tim računima navedeni poverilac i dužnik, kao i da su navedeni podaci u vezi sa predmetom, vrstom, iznosom i vremenom ispunjavanja novčane obaveze. Privredni sud – Prvi stepen je prihvatio kao osnovan prigovor dužnika i poništio je izvršni nalog i okončao je u celosti izvršenje u ovoj izvršnoj stvari. Privredni sud – Prvi stepen je istakao da računi od 18.11.2020. godine, na osnovu kojih je dozvoljen izvršni nalog, ne ispunjavaju uslove propisane dotičnim članovima ZIP-a. podnosilac zahteva ke podneo žalbu, navodeći povrede proceduralnih odredaba, pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešno sprovođenje materijalnog prava, uz predlog da se rešenje na koje se žali poništi i izmeni u korist podnosioca zahteva, tako da se u celosti odbije prigovor dužnika i da se u celosti potvrdi izvršni nalog. Privredni sud – Drugi stepen odbio je žalbu podnosioca zahteva, i potvrdio je rešenje Privrednog suda – Prvi stepen. Privredni sud – Drugi stepen je ocenio da je prvostepeni sud u konkretnoj pravnoj stvari potpuno i pravično utvrdio činjenično stanje, kada je prihvatio prigovor uz obrazloženje da je nalog za izvršenje dozvoljen na osnovu računa koji ne predstavljaju verodostojna dokumenta, jer isti nisu primljeni na redovan način, odnosno dužnik na njih nije stavio pečat, odnosno nadležni organ dužnika.
32. Sud podseća da podnosioca zahteva izričito pokreće navode o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje kako je zagantovano članom 31. Ustava, a u vezi sa članom 6 (1)

EKLJP-a. Podnosilac zahteva navodi da, pošto redovni sudovi nisu utvrdili činjenice i nisu sproveli pravično materijalno pravo na utvrđene činjenice, rezultat je povreda prava na pravično i nepristrasno suđenje.

33. S tim u vezi, Sud ističe obrazloženje Privrednog suda – Drugi stepen: „Privredni sud, Drugostepena komora je ocenila da rešenje na koje se žali nije obuhvaćeno bitnim povredama odredaba parničnog postupka propisanih članom 182., stavom 2. ZPP-a, jer je isto razumljivo, jasno i sadrži ubedljiva činjenična i pravna obrazloženja, tako da se može oceniti njegova zakonitost, a te povrede drugostepeni sud istražuje po službenoj dužnosti na osnovu člana 194. ZPP-a. Što se tiče navoda o pogrešnom sprovođenju odredaba izvršnog postupka i o pogrešnom i nepotpunom utvrđivanju činjeničnog stanja, Drugostepene komore ocenjuju da je prvostepeni sud pravično doneo odluku kada je prihvatio prigovor dužnika i kada je stavio van snage nalog za izvršenje. Prvostepeni sud je odlučivanjem kao u izreci rešenja na koje se žali, pravično konstatovao činjenicu da verodostojani dokumenti, računi na osnovu kojih je izvršni organ odredio izvršenje, ne ispunjavaju kriterijume izvršnosti. Odredbom člana 29., stava 1., tačke 1. ZIP-a propisano je ostvarivanje novčanog zahteva na osnovu verodostojnog dokumenta, a kao verodostojan dokument, na osnovu ove odredbe su propisani: „menice i čekovi sa potestom i povratnim računom, ukoliko su potrebni za osnivanje potražnje“, dok je stavom 3. istog člana popisano da: „Verodostojna isprava je podobna za izvršenje ukoliko su na njoj naznačeni poverilac i dužnik izvršenja, kao i predmet, vrsta, iznos i vreme ispunjenja novčane obaveze.“ Na osnovu odredaba koje su gore navedene, Drugostepene komore ocenjuju da je prvostepeni sud u konkretnoj pravnoj stvari potpuno i pravično utvrdio činjenično stanje kada je prihvatio prigovor uz obrazloženje da je nalog za izvršenje dozvoljen na osnovu računa koji ne predstavljaju verodostojna dokumenta, pošto isti nisu redovno primljeni, odnosno dužnik nije na njih stavio pečat, odnosno nadležni organ dužnika. Prvostepeni sud je pravično konstatovao da činjenica da je jedan subjekat izdao poreski račun za dužnika i isti je poslao kog dužnika, što se konstatuje i iz pečata prijema dokumenta kod dužnika, to ne čini po automatizmu poverioca subjektom koji ima pravo inkasiranja tog iznosa u izvršnom postupku. Ovaj sud ocenjuje da je činjenica da dužnik, kao javna institucija prihvata dokumenta, uključuje u konkretnom slučaju sporne račune, kao dokumente sa pečatom prijema, ne podrazumeva da je primio račune kao takve i pružanu uslugu koje isti sadrže, odnosno prestaciju po računu. Da bi se račun smatrao redovnim prijemom, trebalo je i dužnik, kao ugovorna stranka ili korisnik usluga da primi redovan račun stavljanjem potpisa od strane odgovornog ili ovlašćenog lica. Dalje, ovaj sud je našao da nalog za izvršenje, koji je odredio privatni izvršitelj je dozvoljen na osnovu predloga za izvršenje koji nije ispunio uslove koji se zahtevaju odredbom člana 38. ZIP-a. Prema drugostepenom sudu, poverilačka strana navodi da ima pravni osnov za traženje duga, nema pravnih prepreka da ovo svoje pravo realizuje u redovnom građanskom sporu, pred nadležnim sudom.“
34. Iz gore navedenog, Sud ocenjuje da u postupcima vođenim pred Privrednim sudom, na oba stepena je: (i) primećeno da nije bilo povreda proceduralnih odredbi, nije bilo pogrešno sprovođenja izvršni odredbi, da je činjenično stanje utvrđeno pravično i potpuno, i shodno tome poštovano je načelo zakonitosti; (ii) u potpunosti utvrđeno da dokumenta koja je predao podnosilac zahteva nisu bila verodostojna u skladu sa dotičnim odredbama ZIP-a; (iii) osporene odluke Privrednog suda na oba stepena su potkrepljene specifičnim i dovoljnim pravnim osnovom, predvidivim za podnosioca zahteva.
35. Sud ocenjuje da je Privredni sud, na oba stepena dao dovoljno i relevantna obrazloženja potkrepljena specifičnim i dovoljnim pravnim osnovom, koji je predvidiv da se konstatuje da podnosilac zahteva na uživa pravo izvršenja, kako je propisano dotičnim odredbama ZIP-a: i da je u ovim okolnostima, Privredni sud, na oba stepena ispunio

obavezi donošenja obrazložene odluke, potkrepljene pravnim osnovom koji je predvidiv, kako je zagantovano članom 31. Ustava, a u vezi sa članom 6 (1) EKLJP-a.

36. Što se tiče navoda o pogrešnom sprovođenju zakona od strane redovnih sudova, Sud je konstantno isticao da nije uloga ovog Suda da razmatra zaključke redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i sprovođenjem materijalnog prava i da ne može da oceni same činjenice koje su navele jedan redovan sud da donese jednu odluku umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupao kao sud „četvrtog stepena“ što bi rezultiralo prevazilaženjem granica uspostavljenih njegovom jurisdikcijom. (vidi u tom kontekstu slučaj ESLJP-a [García Ruiz protiv Španije](#), br. 30544/96 presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i reference koje su tu korišćene, i takođe vidi slučajeve Suda [KI128/18](#) podnosilac zahteva *Limak Kosovo International Airport AD. "Adem Jashari"*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. maja 2019. godine, stav 56; i [KI62/19](#) podnosilac zahteva *Gani Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. novembra 2019. godine, 58).
37. Ocenjujući postupke koji su u potpunosti vođeni pred redovnim sudovima, Sud konstatuje da je podnosilac zahteva imao koristi od kontradiktornog postupka i da je bio u stanju da u različitim fazama postupka podnosi navode i dokaze koje je smatrao bitnim za svoj slučaj; imao je mogućnost da efikasno ospori navode i dokaze koje je podnela suprotna strana; redovni sudovi su saslušali i razmotrili sve njegove navode, koji su, gledajući objektivno, bili bitni za rešavanje slučaja, i činjenična i pravna obrazloženja o osporenoj odluci su predstavljena detaljno i iz tog razloga su procedure, celokupno gledano, bile pravične (vidi *mutatis mutandis*, slučaj ESLJP-a [García Ruiz protiv Španije](#), citiran gore, stavovi 29 i 30; vidi takođe slučaj Suda [KI22/19](#), podnosilac zahteva *Sabit Ilazi* rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2019. godine, stav 42).
38. Sud zaključuje da su navodi podnosioca zahteva o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje, kako je zagantovano članom 31. Ustava, a u vezi sa članom 6 (1) EKLJP-a „nepotrepljeni ili neobrazloženi“ navodi i treba ih odbiti kao očigledno neosnovane na ustavnim osnovama, kako je definisano pravilom 34 (2) Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilima 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika o radu, dana 4. septembra 2024. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 5., člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani